

DR. CSER-PALKOVICS TAMÁS

**A közbeszerzési jogsértések polgári jogi követelményei,
különös tekintettel a kártérítésre**

Dr. Patay Géza ügyvéd irodája

1026 Budapest, Pasaréti út 72.

www.patay.hu

telefon: +36-1/ 200-5977

A közbeszerzési jogsértések jogkövetkezményei

- **Közjogi jogkövetkezmények**
 - közbeszerzési jogorvoslat keretében
- **Polgári jogi jogkövetkezmények**
 - bírósági hatáskörbe utalt semmisség
 - kártérítés
- **Vegyes jogi jellegű jogkövetkezmények**
 - Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe utalt semmisség

Közjogi jogkövetkezmények

- Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárás eredményezheti:
 - jogsértés megállapítását
 - ajánlatkérői döntés, illetve eljárási cselekmény megsemmisítését
 - bírság kiszabását (opcionális és kötelező esetkörök)
 - semmisség
- alapvetően *reparáló jellegű*
- megelőző */preventív/ hatás*
- visszatartó */represszív/ hatás*

Polgári jogi jogkövetkezmények (semmisség)

Feltétel:

- a közbeszerzési jogsértést a Közbeszerzési Döntőbizottság vagy közigazgatási bíróság megállapítja
- közvetlen jogi érdek igazolása (perbeli legitimitáció)

Semmisség fogalma: a semmis jogügylet joghatás kiváltására nem alkalmas (ennek megállapítása klasszikus bírósági hatáskör)

1. KDB köteles a semmisség megállapítására /Kbt. 165. § (2) bek. g) pont/

- három esetkör /Kbt. 137. § (1) bek./
 - jogtalan mellőzés
 - szerződéskötési moratórium szabályainak megsértése
 - hirdetmény közzététele nélküli eljárás eredményeképpen megkötött szerződés, ha ennek az eljárási fajtának a törvényi feltételei nem álltak fenn
- minden más érvénytelenség polgári bíróság elé tartozik

2. Tilos szerződés (Ptk. 6:95. §)

- *Semmis az a szerződés, amely jogszabályba ütközik, vagy amelyet jogszabály megkerülésével kötöttek, kivéve, ha ahhoz a jogszabály más jogkövetkezményt fűz. Más jogkövetkezmény mellett is semmis a szerződés akkor, ha a jogszabály ezt külön kimondja, vagy ha a jogszabály célja a szerződéssel elérni kívánt joghatás megtiltása*
- A Kbt. nem zárja a tiltott szerződésekre vonatkozó polgári jogi rendelkezések alkalmazhatóságát, de feltételhez köti. /Kbt. 137. §-ának (4) bek./
 - az adott közbeszerzési jogsértés súlya és jellege alapján **a szerződés érvényessége a törvény céljaival és alapelveivel összeegyeztetetlen lenne**
 - pl. téves értékelés és bírálat, mely alapvetően befolyásolta a nyertes ajánlattevő személyét

Polgári jogi jogkövetkezmények (kártérítés)

- **kár** (bizonyítási teher – felperes)
 - ajánlat összeállításának költsége (tényleges kár)
 - elmaradt haszon
 - jóhírnév megsértése

- **jogellenesség** [Kbt. 177. § (1) bek.] (bizonyítási teher – felperes)
 - KDB állapítja meg vagy
 - Közigazgatási bíróság állapítja meg
 - cél: hatáskör elvonásának megakadályozása

- **okozati összefüggés** (bizonyítási teher – felperes)
 - elmaradt haszon tekintetében az általános polgári jogi szabályok alapján kell az okozati összefüggést bizonyítani
 - könnyítések az ajánlat összeállításával kapcsolatos költségek tekintetében [Kbt. 177. § (2) bek.]

- **kimentési ok hiánya** (bizonyítási teher – alperes)
 - a károkozó (ajánlatkérő) magatartása nem volt felróható
 - nem volt felróható, ha a polgári jogi viszonyokban nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható [Ptk. 1:4. § (1) bek.]
 - a közbeszerzési eljárásokban kizárt kimentési ok igazolása ajánlatkérő általi jogellenes károkozás esetén

I. Esettanulmány (Kúria: Gfv. 30.220/2013/4.)

Az ajánlatkérő nyílt közbeszerzési eljárást folytatott le.

8 ajánlatot nyújtottak be.

A nyertes ajánlattevő „A” cég lett.

Az ajánlatkérő második helyezettet hirdetett („B” cég).

A KDB jogerős határozatában megállapította, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatát érvénytelenné kellett volna nyilvánítani.

A „B” cég mint a polgári peres eljárás felperese keresetet terjesztett elő – többek között – az elmaradt hasznára.

II. Esettanulmány (Kúria Gfv.VII.30.495/2017/8.)

Az ajánlatkérő nyílt közbeszerzési eljárást folytatott le.
2 ajánlatot nyújtottak be.

Az ajánlatkérő két értékelési szempontot (ár, minőségi szempont) alkalmazott. A minőségi értékelési szempontra azonos ajánlatot tettek az ajánlattevők. Az értékelési sorrendet a megajánlott ár jelölte ki. A „B” cég alacsonyabb ellenszolgáltatást kért, mint az „A” cég.

A nyertes ajánlattevő „A” cég lett.
Az ajánlatkérő a „B” cég ajánlatát három okra hivatkozással érvénytelenné nyilvánította.

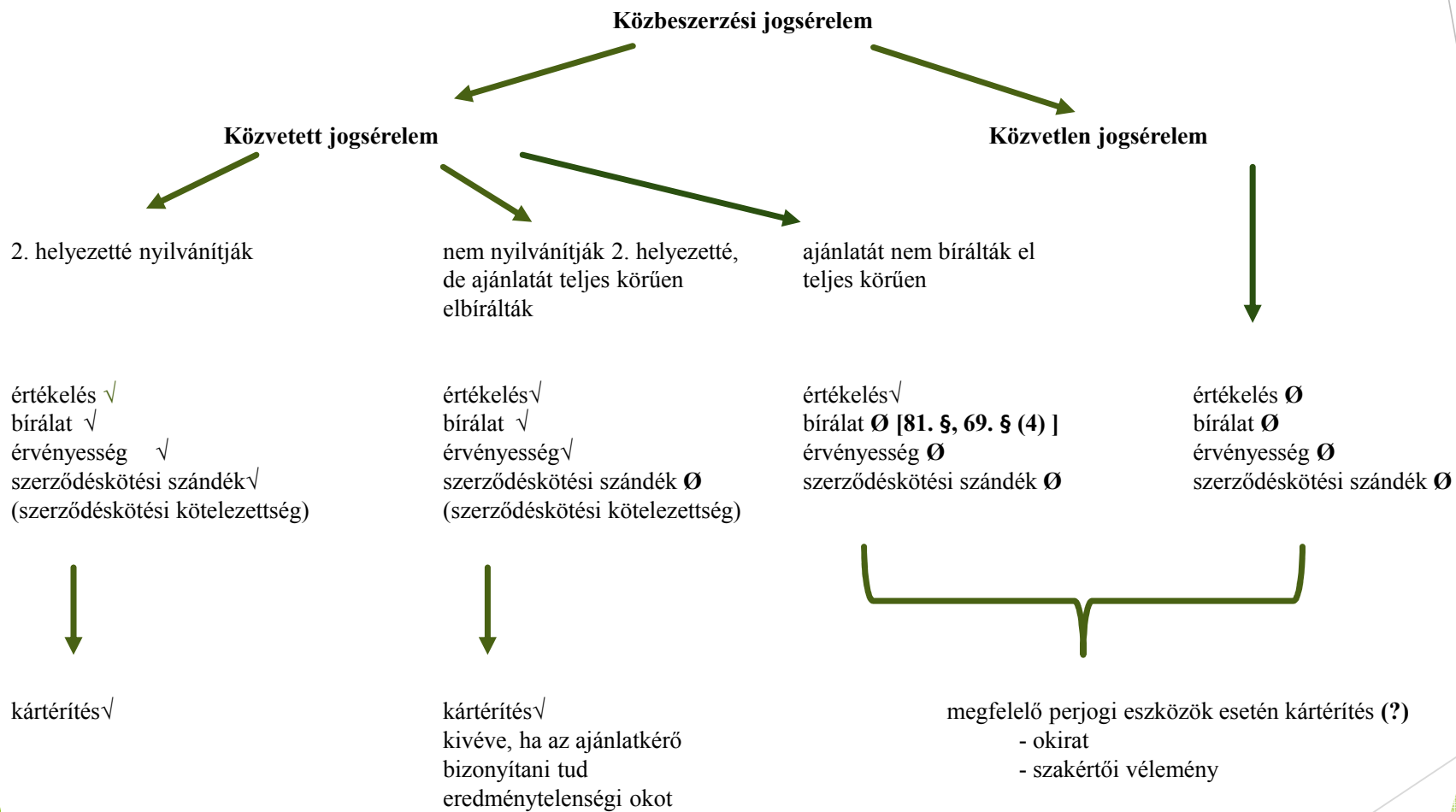
A KDB és a közigazgatási perben hozott jogerős ítélet megállapította, hogy az ajánlatkérő jogsértően nyilvánította érvénytelenné a „B” cég ajánlatát.

A „B” cég mint a polgári peres eljárás felperese keresetet terjesztett elő – többek között – az elmaradt hasznára.

Mindkét esetben a polgári bíróságok azzal az indokkal utasították el az elmaradt haszon iránt kereseti kérelmeket, hogy **a felperesek nem tudták bizonyítani, hogy az ajánlatkérők jogszerű eljárása esetén velük szerződést kellett volna kötni.**

Bírósági álláspont

- nem elegendő annak igazolása, hogy vele kellett volna szerződést kötni
- bizonyítandó tények
 - az értékelés alapján a felperes lett volna a nyertes
 - a felperes ajánlata közbeszerzési jogi szempontból érvényes
 - nincs eredménytelenségi ok
 - tényszerűen bizonyított, hogy megkötötték volna vele a szerződést
- ennek bizonyítása a jelenlegi bírósági ítélkezési gyakorlat szerint lehetetlen

Köszönöm a figyelmet!

**dr. Cser-Palkovics Tamás
ügyvéd**

Dr. Patay Géza ügyvéd irodája

1026 Budapest, Pasaréti út 72.

www.patay.hu

telefon: +36-1/ 200-5977